سالانه ربوت

انجين ترقىء أردو

ر المحمد بابت من ما ١٩٣٣

سرتبدهٔ و شایع کره ف

مولوی عبد العق صاحب کی - اے (علیمی) آفریری سکریتری

مطبوعهٔ مطبع انجهن ترقی اُردو ۱۰ ورنگ آباده (دکن)

E1947:

قواعد و ضوابط انجمن ترقی اردو راورنگ آباد (دعن)

() سرپرستولا هیں جو پانچ هزار روپے یک مشت یا پانسو روپے سالاند انجین کو عطافرمائیں -

(ان كو تهام مطبوعات الجهن بلا قيهت اعلى

قسم کی جلد کے ساتھہ پیش کی جائیں گی) --

(۲) معاون وه هیں جو ایک هزار روپے یک مشت یا سالانه سو روپے عطا، ذ

قيومت در

ي ايک مشت

(٣) ركن سان عطا فرسانا

ان کو تہام سلیو عاصا انجہ ن محمل نصف تیہ سائز کی جائیں گی۔

(ع) رکن معہولی انجہ ن کے سطیوعات کے ستقل خریدار هیں جو اس بات کی اجازت دے دیں کہ انجہ ن کی مطبوعات طبع هوتے هی بغیر دریافت کیے بدریعہ تیہ سطاب پارسل ان کی خدست میں بہیج د بی جائیں ۔ (ان صاحبوں کو تہام مطبوعات بچیس فی صدبی قیبت کم کرکے د بی جائیں گی مطبوعات میں انجہ ن کے رسالے بہی شامل هیں) ۔

(٥) انجهن کی شاخیں وہ هیں جو انجهن کویک مشت سوا سو روپے یا بار اور پے سالانہ دیں (انجهن ان کو اپنی مطبوعات نصف قیمت پر دے گی گی۔۔۔۔

رپوت انجین ترقی اردو اور نگ آباد د کن

بابت سنه ۱۹۳۳ع

آغاز یه انجمن سنه ۱۹۰۳ ع سے قائم هے - اس کا اصل آغاز مقصد یه هے که زبان اُردو کو مشرقی اور مغربی علوم و فنون سے بذریعه ترجمه یا تالیف و تصنیف ما لا مال کردیا جا ہے ۔۔

اس کے پہلے آنریوی سکریتری مولانا شبلی مرحوم

تھے۔ اُس کے بعد مولانا حبیب الرحمن خاں صاحب شروانی

اُن کے جانشین ھوے۔ مولانا شروانی صاحب کے بعد
مولوی عزیز مرزا صاحب مرحوم نے اس خدمت کو
اپنے ذمے لیا۔ مگر اُن کی حیات نے وفا نه کی۔ سنه ۱۹۱۳
عیسہی سے یہ خدمت میرے سپرد کی گئی ھے اور اُسی
وقت سے اس انجمن کا مرکز اورنگ آباد دکن
قراریایا۔۔

مجلس نظما انجمن کے مقاصد کی ترقی واشاعت کے مجلس نظما فرایع پر غور کرنے اور اُنہیں عمل میں لانے کے لیے ایک مجلس قائم ہے جس کے مشورے سے تمام فروری اور اھم کام انجام پاتے ھیں - یہی مجلس انجمن

کے مداخل و مخارج کی نگرانی رکھتی اوراس کے ادبی اور علمی کا موں میں مشورہ دیتی ہے —

اس انجمن کے صدر عالی جناب نواب مستود جنگ بہادر (سید راس مسعود صاحب) هیں - اور مجلس نظما حسب ذیل اصحاب پر مشتمل ہے:-

- (۱) جناب نواب مسعود جنگ بهادر على گده (صدر)
- (۲) جناب نواب صدر یا ر جنگ بهادر مولوی محمد حبیب الرحدن خان صاحب (شروانی) علی کده (رکن)
- (س) جناب داكترسر محمد اقبال صاحب لاهور (ركور)
- (ع) جناب مولانا ابوالكلام آزاد صاحب كلكته (ركن)
- (٥) جناب سر حيدر نواز جنگ بهادر ممير فنانس رياست حيدرآباد دكن (ركن)
- ری ست حیدر اباد دان (۲) جناب داکتر عبدالستار صدیقی صاحب ام اے 'پی
- این قی مدرشعبهٔ عربی وفارسی اله آباد یونیورستی
- (٧) جلاب داکتر سرتیج بهادر سپرو اله آباد (رکن)
- (۸) جلاب داکتر داکر حسین خان صاحب اماے پی ایچ دی - دهلی (رکن)
- (٩) جناب نواب فخريار جنگ بهاد ر حيد ر آباد دكن (ركن)
- (۱۰) جناب مولوی غلام یزدانی صاحب ام اے ناظم
 - آثار قدىيمة حيدر آباد دكن (ركن)
- (11) جلاب مولوی سید ها شمی صاحب رکن د' رالترجمه

حید رآباد دکن (رکن)

(۱۲) جناب سر شیخ عبدالقادر صاحب لاهور (رکن) (۱۳) عبدالحق (آنریزی سکریتری)

قواعد و ضوابط فواعد و ضوابط مقرر فرماے هيں -

(۱) سرپرست وه هیں جو پانچ هزار روپ یکمشت یا بانسو روپ سالانه انجون کو عطا فرمائیں - ان کو تمام مطبوعات انجون مجلد بلا قیوت پیش کی -

(۲) معاون وه هیس جو ایک هزار روپ یکمشت یا سالانه ایک سو روپ انجمن کو عطا فرمائیس - (انجمن کی تمام مطبوعات ای کو بلا قیمت، دی جائیں گی) -

(۳) رکن مدامی و ه هیں جو قاهای سو روپ یکست عال فرمائیں -

انجمن کی تمام مطبوعات مجلد ان کو نصف قیست. پر د ی جائیں گی --

(۴) رکن معمولی انجمن کے مطبوعات کے مستقل خریدار ھیں جو اس بات کی اجازت دے دیں کہ انجمن کی مطبوعات طبع ھوتے ھی بغیر دریافت کیے بناریعہ قیمت طلب پارسل اُن کی خدمت میں بہیم دی جائیں —

ان صاحبون کو تمام مطبوعات ۲۵ فی عدی قیمت کم کرکے دی جائیں گئی۔ مطبوعات میں انجش کے رسالے بھی شامل ھیں ۔

(٥) انجمن کي شاخين وه کتب خانے هيں جوانجمن کویکدشت سوا سر رویے یا بارہ رویے سالانه دیں -انجمن ان کو اپنی مطبوعات نصف تیمت پر دے کی -اشاعت کتب استه ۱۹۳۴ع میں انجمن نے حسب ذیل اشاعت کتب

کتابیں شایع کیں ــ (۱) درسیه عثمانیه قاعده

" أردوكي پہلي ()

(تیسراایتیشن)

" **د**، و سر ی (1")

تیسری " (p)

22 21 چوتهي " (0)

" " پانچویں (4)

چهٿي (v) וו וו "

(۸) « « ساتویس "

(٩) ميترك كورس حصه اول (د وسرا ايديشن)

« حصة قاوم (قاوسرا ايدَيشن) (1+)

(١١) تذكرة مخزن شعرا (طبع اول)

یہ تذکرہ شعراے گجرات کے حالت میں ھے۔اس کے مولف قاضی نورالدین حسن خاں مرحوم گنجرات کے علما میں سے تھے - (۱۲) مرهتی زبان پر فارسی کا اثر (طبع اول)

یه ایک تحقیقی مقاله هے جس میں مرهتی زبان پر فارسی کے اثر کو بوی جامعیت سے بتایا گیا هے علاوہ اس کے مرهتی شعرا کے کلام اور اسلامی تعدین کے اثرات پر تحقیق سے بحث کی گئی هے —

(۱۳) مرحوم دهلی کالبج (طبع اول)

اس میں کالبے کی مکدل تاریخ 'نصاب تعلیم' اساتذہ اور خاص خاص تلامذہ کے حالات درج کیے گئے ھیں اور انجمن ترجمن کی فہرست ادر ترجموں کی فہرست دی گئی ھے ۔

(۱۲) تذکر الا شعراے ارد و از فتح علی گردیزی (طبع اول) (۱۳) ارد و کی ابتدائی نشو و نما میں صوفیاے کرام کا کام (")

یه بهی ایک تحقیقی مقاله هے جس میں بوی جستجو اور تحقیق سے یه بتایا کیا هے که صوفیا ے کرام کی بی ولت ابتدا میں اردو کی اشاعت کیونکر هوی ۔ ان کے کلام کے نمونے بهی درج کیے گئے هیں ۔۔

(۱۷) تذکر الله هندی مصحفی

یه مصحفی کا تذکره هے - اس میں محمد شاه بادشاه
سے شاه عالم بادشاه گے زمانے تک کے شعرا کا حال درج
هے - بعض متقدم شعرا کا ذکر کیا گیا هے - یه بہت
مستند تذکره هے __

حسب ذیل کتابیں زیر طبع هیں ــ

(۱) لغت انگریزی اردو ۔ یہ ایک بسیط اور جامع العت فے اور کئی سال کی مسلسل متحقیت اور صرف کثیر سے مرتب کی گئی ہے۔ ساری زبان میں اب تک کوئی ایسی جامع کتاب نہیں تھی ۔ اس وقت جو کتابیں موجود ھیں وہ بہت ناقص اور نامکمل ھیں۔ اس لخت کی ترتیب میں خاص اهتمام کیا گیا ہے اور یہ متعدد اهل علم کی متنقه کوشش کا نتیجہ ہے۔ سلم ۱۹۲۳ع میں اس کے تقریباً چارسو صفحے طبع ہو چکے تھے اور امید ہے کہ سنہ ۱۹۳۶ع کے اختتام تک مکمل طبع ہوکر شایع ہو جاے گی اور بوی تقطیع کے تقریباً پندرہ سوصفحات پر مشتمل ہوگی ۔

- (۲) حقیقت جاپان
- (٣) تذكرة شعرائ أردو مصحفی يه دو تذكر عيس الك كانام رياض الصفحا اور دوسر لا كانام رياض الصفحا (ع) تذكرة گلزار ابراهيم -
- (0) مقالات حالی یہ دو جلدوں میں طبع ہوں گے ایک میں مولانا کے عام مضامین ہوں گے اور دوسرے میں کتابوں کے تبصرے اور تقریویں -
- (۲) صرف و تحوارد و (براے مدارس فوقانیه سرکار عالی) (۷) دیوان آبرو
 -)).· @/)= (*)
 - (۸) ديوان فغان

اس کے علاوہ انجمن اس بات کی کوشش کر رھی

ھے کہ جہاں تک مسکن ھو قدیم تذکرے جو اردوادب اور زبان کی تاریخ کے لیے نیزاس زمانے کی معاشرت کے سمجھنے کے لیے نہایت ضروری ھیں' طبع کردے -چنانچہ اس سے قبل نکات الشعرا (تذکرہ میر تقی میر) تذکرہ میر حسن' چاستان شعرا' تذکرہ قائم طبع ھوچکے ھیں' چند تذکرے زیر طبع ھیں جن کے نام اوپر درج ھیں - بعض زیر ترتیب ھیں مثلاً تذکرہ قدرت اللہ شرق وغیرہ -

نیز انجمن قدیم اساتدہ کے کلام طبع کرنے کا بھی ارادہ رکھتی ہے اور اِس غرض کے لیے فعال 'آبرو' تابال ناجی اور میر سوز کا کلام زیر ترتیب ہے۔

لغات کے سلسلے میں پیشہ وروں کی اصطلاحات اور قدیم أرد و کی لغات ترتیب دی جارهی هیں - انگریزی أرد و لغات زیر طبع هے جس كا ذكر اوپر آچكا هے - طلبہ اور عام لوگوں كے ليے اس كا ایک مختصر ادیشن بهی شایع كرنے كا اراده هے جو مرتب كیا جارها هے - یہ كتاب اپنی حیثیت میں جامع هو گی -

انجسن کے رسالے انجسن کی نگرانی میں دو سه ماهی انجسن کے رسالے رسائے شایع هوتے هیں۔ ایک "اُردو" جو خاص ادبی وساله هے اور جس میں ادب و زبان اور ادبی تنقید کے معرکة الارا مضامین شایع هوتے هیں۔ یہ اینی نوعیت کا ایک هی رساله هے۔ اور زبان کی

بہت بڑی خدمت انجام دے رہا ھے - درسرا "سائنس" جس میں زمانہ حال کی سائنتک ترقیوں اور تازہ ترین انکشافات اور سائنس کے مختلف شعبوں پر مفید اور عالمانه مضامین ہوتے ھیں - یہ بھی اپنی نوعیت کا بہترین رسالہ ہے -

انسوس هے که سائنس کے خریدار بہت کم هیں اور انتجمن کو سالانه خسارہ اُتھانا پوتا هے لیکن زبان و ادب کی ترقی کے لیے اس رسالے کا جاری رکھنا ضروری هے ۔ اگر لوگوں میں علمی مضامین کے پڑھنے اور لکھنے کا شوق پیدا ہوگیا تو یہ خسارہ کوئی چیز نہیں ۔

شاخیں اور کتب خانے میں درج ھے - انجمن نے اس سال 00 روپے 10 آنے سکھ انگریزی کی کتابیں کتب خانوں کو بطور امداد دی ھیں -

ارکان انجین انجین کی فہرست ضیعہ نمبر ۱ اور ارکان انجین انہر س میں درج ہے ۔۔

فروخت کتب انگریزی اور ۲۲۹۹۱ روپ ۱۹ آنه ۳ پائی سکه عثمانیه کی کتابین فروخت هوئین –

پریس انجمن کا تائب پریس جاری ها اور اسی میں پریس ارد انجمن کی ارساله اردو اور رساله سائنس اور انجمن کی خاص حاص کتابیں طبع هوتی هیں۔ عثمانیه کالم اورنگ آباد

کا رسالۂ نورس بھی اسی تائی پریس میں مستقل طور پر چھپتا ھے - انگریزی اُردو ڈکشٹریاں بھی اسی میں طبع ھو رھی ھیں ---

سرمایهٔ محفوظ اُردونے انجمن کے لیے ایک مستقل سرمایه فراهم کیا - اس وقت تک ۳۵۳۹۳ روپے پندرہ آنے چهه پائی سکهٔ انگریزی جمع هوچکے هیں - اُن کا اراده هے که اس سرمایه کو ایک لاکهه تک پہنچا دیا جاے - اُس کے بعد منافع سے کام لیا جاے اور اصل سرمایه کو ها تهه نه لگایا جاے -

سر پرست اعلی

--- § * § ----

اعلی حضرت سلطان العلوم ، محتی الملت والدین ، هذایگزالتد هائی نس ، رستم دوران ، ارسطوے زمان ، سبه سالار ، آصف جالا ، مطفر الممالک ، نظام الملک ، نظام الملک ، نظام الدوله ، نواب میر گشان علی خال بهادر فتم جنگ ، جی سی بی ، یاروفادار فتم جنگ ، جی سی بی ، یاروفادار سلطنت برطانیه و والی حیدر آباد دکن خان المه ملکه وسلطنته .

---- § * § -----

سر پر ست

- (پانچ هزار یکست یا پانچ سو سالانه)

 ا سکندر صولت افتخارالملک هزهائی نس نواب
 حاجی محمد صدیداله خال بهادر بی اے سی
 ایس آی سی وی او عی سی آی ای فرمان
 روا ے ریاست بهو پال -
- ۴ عالی جناب راجه ٔ راجایا س مها راجه سر کشن پرشاد ٔ مهاراجه بها در ٔ یمین السلطنة ٔ جی سی ایس آ ی جی سی آ ی ای صدر اعظم دولت آصفیه سرکار عالی حید رآ با د دکن -
- س عالی جناب نواب سالار جنگ بهادر سابق . مدارالسهام سرکار عالی حیدرآباد دکن --
 - م _ سر فاضل بهائی کریم بهائی بمیئی .
- م راجه پرتاب گیر نرسنگ گیر جی بها در- دید رآ باد دکن ۱۴ -----

صدر انجین

جناب نواب شسعود جنگ بها در و ایس چانسلر مسلم یونیورستی علی گذه --

معا و نین

(ایک هزار یکمشت یا سالانه ۱۰۰)

- ر جناب سر اکبر حیدری نواب حیدر نواز جنگ بهادر صدرالمهام فنانس حیدرآباد دکن __
- ۲ جناب نواب سر مزمل العه خان بهادر رئیس اعظم بهیکم پور ضلع علی گذه --
- ۳ جذاب نواب صدريار جنگ مولوى محمد حبيب لرحس خال گده خال صاحب شرواني رئيس اعظم حبيب گنج ضلع على گده
 - م جناب نواب سرامین جنگ بها در حیدر آباد دکن -
- ٥ جناب خان بهادر احدد علاء الدين صاحب سكندر أباد دكن

**\$---

ضهیه ندر (۱)

ارکان دواسی

- ر جداب سیته ه حاجی اسمعیل سوبانی صاحب بمبئی ا - راجه امایت راو مها بلونت جاگیر دار دوم کند د دکن -
- س جناب نواب اصغریار جنگ بهادر سرک باغ عامه حدد آباد دکن
 - م نواب نذیر جنگ بهادر حیدرآباد دکن -
- مستر المالطيفي صاحب آثي سي ايس كمشفر انباله -
- ٧ وارث د يا بهائي ويلجى صاحب سوداگر چرم احمد نگر
- ٧ ديوان بهادر سيته وأم گويال صاحب سكندر آباد دكن -
- ۱ محمد اعظم صاحب رئیس اعظم ما دلکشا تهاکه __
- و سیتهه عبد الطیف احدی صاحب مالک درکان حاجی نور محدی زکریا ، کلکته --
- انريبل سيته عبد الكريم صاحب جمال رنگون انريبل سيته عبد الكريم صاحب " خيال " نمبر ٨٨ مين خال صاحب " خيال " نمبر ٨٨

- پرنسپ استریت کلکته -
- ۱۲ جناب حافظ وزیر احمد صاحب جنرل مرچلت دار جیلنگ -
- ۱۳ جناب مولوی مصد محسن علی صاحب ایم ایس ۱۳ متهرا سی اکن کیو تیو انجنیر آگره کینال متهرا
- ۱۴ جناب مسز عباس طیب جی صاحبه ، بورده -
 - 10 مس ريصانه طيب جي صاحبه بروده -
- ۱۷ جناب نواب محمد نواز جنگ بهادر ' تولی چوکی حیدر آباد دکن -
- 1۷ جناب مولوی حافظ شاه حمیدالدین صاحب 'عارف ' رئیس اِسلام پور ' ضلع پتنه -
- ۱۸ جناب مولوی خلیل الرحمن ' مولوی منظر علی ' مولوی مسعود احمد صاحبان ' نتول ضلع یتنه -
- . ۱۹ جناب خان بهادر نواب نواب علی چودهری رئیس اعظم خورشید منزل پچهم گارس (تهاره) -
 - +۲ ـ دربار عالية رياست جاورة ـ
- ۴۱ جناب سیته با پوراو صاحب ' دوری پهوریا ' هنگولی (دکن) —
- ۲۲ جناب سيتهم هيم راج بالمكند صاحب ' هنگولى --
 - ٢٣ جناب سيتهم هيرا لال صاحب هنگولي .
- ٢٢ جناب سيتهم كنول نين كيشب ديوصاحب هنگولي -
- ٢٥ _ جناب سيتهه كشن داس سيتارام صاحب هنگولي _

- ۲۲ جناب محمد اکبر خان صاحب رئیس اعظم تعلقه دار ۲۷ سر گاون ۱۵ ک خانه بلها ' ضلع بلاس پور (سی پی) --
- ۲۷ آنریبل خان بهادر میاں فضل حدین صاحب ایم اے بیرسترایت لا لاهور -
- ۱۸ جناب شمس العلما مولوی کمال الدین ا جمد صاحب
 ایم اے 'آی ای ایس 'انسپکتر آف اسکولز پریسی دنسی دویزن نمبر ۱۰۰۰ (اے) فری اسکول
 استریت کلکته -
- ۲۹ جناب مستر تی بی کامت صاحب بی اے صدر مدرس مدرست فوقانیه رائچور -
- جناب لاله ایسونت را وصاحب ، پو رناضلع پربهنی -
- ا جناب لاله گلپت را و صاحب لعل جی صاحب ا موضع گور تعلقهٔ بسمت نگر پربهنی -
- ۳۲ جناب مولوی عبد الحق صاحب بی اے آنریری سکریتری انجمی ترقی اردو اورنگ آباد -
- ۳۳ شیخ عدل الخالق صاحب ولی عهد بهادر ریاست مانگرول کاتهیا وار --
- ۳۳ _ جناب سیته هیرا چند گاندهی صاحب وکیل ، عثمان آباد -
- ۳۵ جناب سیتههٔ ترکم داس دوارکا داس صاحب چار تر بلدنگ فورت ، بمبئی -
- ٣١ جناب سيتهة شنكر لال كيلا بهائي صاحبان بيلكرز،

- چوپاتی بىبئی ـــ
- ۳۷ جناب سیتهه جمنا داس دوارکا داس صاحبان مرچنتس چار تر بلدنگ ، نورت ، بمبئی -
- ۳۷ جناب ایس مهربخش صاحب چے پی ۱۰ مال سی کارپورے تر-ماھم بمبئی __
- 79 ۔ جناب مولوی محمد علی صاحب ایم اے مالک ایم محمد علی اینڈ کو ۔ دھاراوی بمبئی ۔۔
- ۲۰۰۰ جناب مستر مدگل سنگها صاحب مستاجر آبکاری
 تعلقه گنگاوتی 'ضلع را تُحجور ۔۔۔
- ۱۲ جناب مستر بی ونکت را و صاحب وکیل ٔ را تُجود ۲۱ جناب مستر بی کشن (او صاحب وکیل ٔ را تُجود ۲۱ جناب مستر بی کشن (او صاحب وکیل ٔ را تُجود ۲۳ عالی جناب مولانا طاهر سیف الدین صاحب حضود بواهیر بمبئی -
- ۳۳ جناب را جه کشتیانائک صاحب بها در را جه شورا پور فلع گلبرگه --
- مع جناب مولوی محمدعبدالصدها حب اکسترا اسستنت کمشنر ' جبل پور __
- ۳۹ جناب مولوی سید مصباح العثمان صاحب بی اے ق پتی رجسترار کو آپریتیو سوسائتیز جبل پور ۲۷ ۱۸ محبیب احداد صاحب صدیتی تملائی
 - مهددی منزل گل باغ حیدرآباد دکن _
- ٣٨ جناب خواجة سردار حسين صاحب مهتم كوتوالي

- نارندگی بشیر آباد ، ضلع گلبرگه -
- ۴۹ جناب دولت یار خان ماحب مهنسم آبکاری ناوندگی بشیر آباد ، ضلع گلبرگه -
- ۵۰ جناب قاکتر عبدالستار ضدیقی صاحب صدرشعبه عزبی و فارسی اله آباد یونیورستی اله آباد
- ره جناب نواب مرزا یار جنگ بها در میر مجلس عدالت العالیه سرکار عالی حیدر آباد دکی -
- ۱۵ جناب نواب فخر یار جنگ بهادر معتبد قالس حیدرآباد دکن -
- ۰ ۳۰ جناب نواب نثار یار جنگ بهادر اول تعلقدار و محدد اختر صاحب ضلع پربهنی معرفت مولوی محدد اختر صاحب رام کوت حیدرآباد دکن -
 - ١٠ جناب امير بيگ صاحب گته دار ، رائچور -
 - ٥٥ جناب سر تهيوةور ماريسي صاحب انگلستان -
- ۲۵ جناب مولوی سیف هاشمی ما حب رکن دارالترجمة
 جامعة عثمانیة ' حیدرآباد دکن -
- ٥٧ اين قبلوشا كراس صاحب پرنسپل جا گير دارس كالبح بيگم پيته حيدر آباد -
- ۵۸ مولوی سید محی الدین صاحب بی اے بیرستر پرنسپل عثمانیه کالیج ۱ورنگ آباد -
- وه سرهار کورت بقلر سابق گورنر یوپی و برهما (۱ نگلستان) -

- ۴۰ جناب نواب على نوازجنگ بهاه رحيه رآباه دكن
- ١١ جناب نواب ذوالقدر جنگ بها در حين رآباد دكن -
- ۹۲ مولوی سیدمحدد اعظم صاحب پرنسپل ستی کالیج حید رآباد دکن -
- ۹۳ ـ جناب مولوی سید اعتجاز حسین صاحب تعلقدار وظیفه یاب حیدر آباد دکن -
- ۹۲ جى سى ميك ارن صاحب پرنسپل نظام كالبج حيد رآباد دكن -
- ٥٠ جناب مهاراني صاحبه گدوال حيدرآباد دكن -
- ۹۹۰ جناب راجه صاحب و نپرتی حیدرآباد دکی -
- ۷۷ جناب ونکت راما ریدی صاحب کوتوال بلده حیدر آباد دکن -
- ۱۸ جناب عبد الرحس خال صاحب پر نسپل جامعه عثمانیه حید و آباد دکن -
- 99 جناب مستر فرید و سایس چینائی صاحب انجلیر پی دبلیو دی ورنگل -
- ۰۷ جناب حسن لطیف صاحب ۱۴نجینیر پی دبلپودی حیدر آباد دکن -
- ٧١ مس ١ ے پوپ پرنسپل زنانة كالم حيدر آباد دكن -
 - ٧٢ سر غلام حسين هدايت النه بمبئى -
- ۷۳ جناب راے جگ موھن لال صاحب ناظم عطیات حیدرآباد دکن __

- ۷۳ جناب نواب محی الدین یار جنگ بها در محدر آباد دکن -
- ۷۵ جناب مولوی سید محدی حسین صاحب بلگرامی خیریت آباد - حیدرآباد دکن --
- ٧٧ جناب نواب مهدى يار جنگ بهادر حيدر آباد دكن -
- ٧٧ جناب نواب نظامت جنگ بهاهر حين رآباه دكن ــ
- ٧٨ آنريبل سرريجنالة كلينسي كے سى آي اي اندوز -
- ٧٩ آنريبل مستر جي تاسكر صدرالمهام مال
 - حید رآباد دکی ــ
- ماب راجه ما حب جت پول رياست نظام ٨٠
- ٨١ جناب مولوى سيد امين التحسن صاحب 'بسدل '
 - زائد صدر ناظم عدالت كالبركة شريف -
- ۸۲ جناب مولوی احدد مرزا صاحب انجینیر پی قبلیو دی خیریت آباد حیدرآباد دکن --
- ۸۳ جناب نواب لطیف یار جنگ بها در حیدرآباد د کن-
- ۸۸ جناب مهر على فاضل صاحب انجينير بي دبليو دى م
- ۸۵ جناب مولوی سیل علی اکبر صاحب صدر مهتسم می تعلیدات حید آباد دکن -
- ۸۹ جناب سرولیم بار آن کے سی آی سی ایس آی ۸۹ سابق رزیدنت حیدرآباد دکن --
- ١١٠ ـ ١١١٠ آ٠، ١ سترانگ صاحب د ١ در كتر جارل كوتوالي

ا ضلاع حيد, آباد دكن -

۸۸ - جناب نواب رلى الدولة بها در صدر المهام سركار عالى مدر آياد دكن -

م م ایس بذریعه مد اے علی حاصب آی سی ایس بذریعه مد ای علی آف بروده - بروده -

- مستر گوبند راو ساحب رکیل پربهنی --

91 - مولوی محمد خیرالدین ساحب وکیل پربهنی -

97 - جناب مولوی سید محمد حیات الحسن ساحب رضوی.

ناظم عدالت ضلع عثمان آباد -

---*---

ضميمة ذمير (٢)

اركان انجسي

- ا عالی جناب نواب صور یار جنگ بها در رئیس اعظم حبیب گنیج علی گده -
- ۲ عالی جناب نواب اکبر یار جنگ بهادر ترپ بازار حیدرآباد دکن —
- ۳ جناب مسجل صاحب جامعة عثمانية سركار عالى حيد رآباد دكن __
- س جناب خال بهادر مولوی بشیرالدین احدد صاحب ایدیترالبشیر اتاوه ــ
- ٥ مستر محسن على صاحب ايم اے اکز کيو تيوانجيلير
 متهر ا (يو پي) --
- ۲ جناب مولوی سید ضمیرالدین احدد صاحب تحصیلدار احدد پور ضلع بیدر __
- ۷ جناب مولوی محمد شمس الدین حاحب منصف پالونچه فاع و رنگل ___
- ۸ قاکتر تارا چند صاحب پی اینج قی ستی روق اله آباد __
- 9 پروفیسر سید ضامن علی صاحب ام اے هید آن

- أردو ة پارتمنت يونيورستى اله آباد --
- + ا جناب وحید الرحس صاحب پروفیسر عثمانیه یونیورستی حیدرآباد دکن --
- 11 جناب خلینه عبدالحکیم ساحب پروفیسر جا معهٔ عثمانیه کنگ کو تهی روت حیدر آباد دکی -
- ۱۴ داکتر عبدالحق صاحب پرونیسر جامعهٔ عشانیه کنگ کوتهی رود حیدرآباد دکن -
- ۱۳ جناب سید سراج الحسن ترمذی صاحب و کیل هائی کورت کتل مندی حیدر آباد —
- ۱۲ داکتر مظفر الدین قریشی صاحب پروفیسر کیمیا عثمانیه یو نیورستی حیدر آباد دکن -
- 10 جناب سید محمد اعظم صاحب ایم اے پرنسپل ستی کالیج حیدر آباد دکن —
- ۱۱ جناب هارون خان صاحب شروانی پروفیسر عشمانیه کا لیج ستک نوبت یها تر حید رآباد دکی ...
- ۱۷ جلاب مولوی محمد مقتدی خان صاحب شروانی مدیجر مسلم یونیور ستی پریس علی گذه س
- ۱۸ جناب مولوی مرزا محدد بیگ صاحب اسپیشل آفیسر نظام ساگر --
- ۱۹ جناب سکریتری صاحب انجمی اسلامیه جبل پور- ۲۰ جناب گویند رای صاحب مدد گار اول تعلقدار
- ا جماب دویدد راؤ صاحب صدد کار اول تعلقدار آصف آباد (دکی) __

- ۱۱ جناب مولوی سید نظام الدین احمد صاحب امین جنگلات پنچه مستقر نظام آباد -
- ۲۲ جناب مولوی محمد ظهور ناصرصاحب منیجر دارالکتب مایت اسلامیه گجرات (پنجاب) ـــ
- ۲۳ جناب مولوی سیان ناظر الحسن صاحب هوش بلگرامی مددگار محکمهٔ معتمدی یا فواج سرکارعالی حیدر آباد دکن -
- ۲۳ جناب نظیر الحسی صاحب آپار تمنت آف ایجو کیشی میلانه این لینت ز گورنمنت آف اندیا دهلی یا شمله -
- ۲۵ جناب مولوی سردار علی خان صاحب و کیل دهولیا (مغربی خاندیس) --
- ٢٧ جناب محمد أطهر حسين صاحب بيرستر ايت لا يتنه -
- ۲۷ جناب حاجی عبد القدیر صاحب چوک مسجد آره -
- ۲۸ جنا ب مولوی سید عبدالعزیز صاحب بیرستر ایت لا پذاه -
- ۲۹ جناب مولوی علی کریم صاحب تحصیلدار موضع چیزو داک خانه هرنوت (پتنه) --
- جناب سيد محمد اميرالحسي صاحب محله دلها- ايا -
- ۳۱ جناب میریوسف خان صاحب سب انسیکتر پولیس ۳۱ داک خانه وزیر گنج (گیا) --
- ۳۲ ـ جناب صاحبزاده قاضی محبوب عالم صاحب آوان شریف - ضاع گجرات (پنجاب) ---
- ۳۳ جناب مولری محمد محمودالحق صاحب پورنیا بازید ۱۳۳ جناب مهوا ضلع گونده -

- ۳۴ جناب شیس بغدادی صاحب آفتاب منزل مرزا مصله مدنا پور بنکال .-
- ۳۵ جناب مولوی سید متحمد اشرف صاحب بی او ایل وکیل پریزید نت میونسپل کمیتی وانجمن اسلامیه کوهات -
- ۳۹ جناب مولوی جلال الدین احمد حاحب جعفری مطبع انوار احمدی اله آباد -
- ۳۷ جناب مولوی علمد ار حسین صاحب بی اے (علیگ) مدد گار ناظم کو توالی اضلاع حیدر آباد، دکن --
- . ۳۸ ـ جناب چودهری احمدالده صاحب رئیس و آنریری میجستریت داک خانه سهاور ایته -
- ۳۹ جلاب محمد داؤد صاحب پلیدر اندرون موری دروازه قصور ضلع لاهور -
- ۲۰ جناب نظام الدین صاحب آنریری مجستریت بازار
 بارود خانه لاهور —
- ۱۳۱ جناب سید ظهور احمد صاحب وکیل نسبر ۲۳۱ سر کلررود - لکهنی -
- ۱۱ مرت سرد شفاعت احمد صاحب هال بازار ۲۱ مرت سرد پنجاب -
- ۱۰۳ چود هری حیدر حسین صاحب بیرستر پارک ۱ مین الدوله - لکهنؤ -
- ۳۳۰ جناب نواب عقیل جاگ بهاهر خیریت آباه ۲۰۰۰ حید ر آباد دکی -

- ۴۵ جناب مولوى قسرالهدى صاحب ة پتى كلكتر كيا -
- ٣٩ جنا ب سيد تقى الدين صاحب ديتي كلكتر را نجى -
- به به جناب مولوی سید محمد فضل حق صاحب اسستنت به جسترا رکو آیریتو سوسائتی - گیا سرکل - گیا -
- ۳۸ قاضی سید محمد حسین صاحب موضع ترهت تاک خانه ترهت ضلع گیا -
- وم جناب محمد المير حيان صاحب اسستنت انجيلير دستركت بورة - كيا -
- ماب مولوی نور محمد صاحب انجم رائس مل پنچیتی اکهاره گیا -
- اه جناب مولوی محمد اسمعیل رسا صاحب همدانی ایم - اے بی ایل وکیل - کرانی گھات - کیا -
- ۱۵ جناب مولوی سید مهدی حسن صاحب وکیل بهار شریف - ضلع پتنه -
- ۳۵ جداب مولوی سید معین الدین ساهب مهدم تعلیمات ضام گلبرگه -
- مه جناب سراج الدین احد صاحب نظامی بازار شیخو پوریان - لاهور -
- 00 جناب محدد محفوظ الحق عاحب ایم اے لکچرار پریسیڈنسی کالم - کلکته -
- ۱۹ جناب مولوی سید علی اکبر صاحب صدر مهتم تعلیمات سرکار عالی حیدر آباد دکن -

- ۵۷ جناب حسن لطیف صاحبناظم تعمیرات حید ر آباده کن ۵۷ مسز حاتم بی طیب جی بذریعه حاتم بی طیب جی (Sunny Side Real, Dilkusha, کا صاحب بیرستر ایت لا
- H. E. H. The Nizam's مسز قسر ایس طیب جی Palace. Napean Sea Road Bombay

Karachi)

- ، ۲ أواب سر حيدر نواز جنگ بهادر صدرالمهام فنافس حيدرآباد دكن -
 - ۱۱ ـ لیدی حیدری خیریت آباد حیدرآباده کی -
- ۱۲ نواب سرامین جنگ بهادرکے سی اِس آی سی ایس آئی امین منزل سید آباد حیدر آباد دکن -
- ۹۳ جناب سید منظور حسین نقوی صاحب سی آئی صدر مهتمم تعمیرات عامه بیج ---
- ۱۲ جناب بشیر ضیائی صاحب ایم اے بی تی (علیگ) هید ماستر گورنمنت هائی اسکول خانے وال -
- ٢٥ جناب قدا على ايم على بهائي نيپير روة كراچي
- ۱۹۳ جناب غلام نبی صاحب وائیسراے کیمپ اندیا -
- ٧٧ جناب مرزا محمد سعيد داحبُ آئي اي ايس دهلي -
- ٩٨ جناب مولوي صبغة الله صاحب بي ا ح بذريعة
- ا يكزيكيو تيو آفيسر نعبر ١١٩ كچهرى روة اجمير -
- ٩٩ جناب النه بخش صاحب نمبر ١٠ ق مزن لين كلكته -

- ۷۰ جناب مولوی احمد محمد صاحب دپتی کلکتر گیا -
- ۱۷ جناب سید فاروق اعظم صاحب ذیتی کلکتر پرولیا ضلع مان بهوم --
- ۷۴ جناب مولوی عبدالغنی خان رافت صاحب پیررکار کوتوالی ضاع پربهنی -
- ۷۳ جناب سید محدد کاظم صاحب بی اے بی تی ۷۳ ال ال بی هید ماستر اسلامیه هائی اسکول رویز انباله
- ۱۲۷ جذاب سید محمد خصات حسین صاحب سابری بی اے قیتی انسپکٹر مدارس تامسی گئی سینا پور-
- ۰۷ جناب حافظ احداد على خان صاحب سردار ديورهني و ناظم كتب خانه رياست رام پور يوپي -
- ۷۷ جناب هدایت الله صاحب اینگلو اُردو هائی اسکول پونا -
- ۷۷ جناب منشی مادهوراؤ صاحب وکیل صدر عدالت گنگا پور ضلع اورنگ آباد --
- ۷۸ جداب مولوی نور الحسن صاحب مصنف تعلقه حضور نگر ضاع ناگنده --
- ۷۹ جناب مولوی محمد عظمت الله خان صاحب امین جنگلات عادل آباد -
- ۱۰۰ جناب مولوی سید عطا حسین صاحب سابق ناظم تعمیرات حیدرآباد دکن --
- ٨١ جناب مولوي سيل محدل مهدى صاحب معتدل باب

- حکومت سرکار عالی حیدر آباد دکن ۸۲ جناب عباس علی ایم اکبر علی ساحب اتواری ناگیور ستی -- ناگیور ستی --
- ۸۳ کے محصد ابراھیم صاحب عمر آباد داک خانه امبور (مدراس) شمالی آرکات -
- ٨٨ حضرت ا قروز صاحب متعلة و كلس بور ضلع لايل بور-
- ۸۵ جناب مولوی سید علی احسن صاحب احسن (مارهروی) لکنچرار اردوانتر میدیت کالیج مسلم یونیورستی علی گده ـــ
- ۸۷ جناب مولوی مشاق احداد صاحب متصل اتاله مسجد جونپور —
- ۸۷ جناب مولوی محمد احتشام احمد صاحب اسد ۱ سرائیلی و کیل سیلو ضلع پربهنی --
- ۸۸ حضرت انسر حاحب امررهری اردر اسکول رام سوامی (کراچی) -
- ۸۹ جناب سيد عبد الحكيم ما حب سكرترى انجمن الاصلاح داك خانه ديسنه ضلع پتنه --
- +9 جناب آغا حيدر حسين صاحب پروفيسر أردو نظام كالبج حيدرآباد دكن - ،
- ۱۱ اے سلام خاں ماحب ام اے بی ال نمبر ۸ سید صالح لیس کلکته -
- 9٢ ايس ، ايم فيروزالدين خال صاحب پوست آفس

- گۆھى (كشىير) -
- ۹۳ ۱۵ کتر داکر حسین خان صاحب ایم اے پی ایپ تی پرنسپل جامعه ملیه اسلامیه قرول باغ دهلی ــ
- ۹۴ حاجی محمد حالم خان صاحب شروانی آنریری مجستریت غریب منزل علی دُوه —
- ۹۵ جداب عدار احدد خال صاحب عمار منزل ميرس وردة على گردد ـ
- 99 جناب محمد خامه صاحب دهاری اندر سکرتری محت عامه و تعلیمات بهویال -
- ۹۷ جناب سید بشیر حسین حاحب زیدی بی انے کینتب بارایت لا هوس هولت صلستر ریاست رام پور
- 9۸ جناب محدث مجیب داحب بی اے (آکسن) جامعة ملید اسلامیه قرول باغ دلی -
- 99 جناب منش محسود على خان صاحب امامى دروازه بهويال --
- **۱ جناب مولوی محسد امین صاحب زبیری معرفت عظمت الهی صاحب زبیری استندت رجسترا ر مسلم یونیورستی علی گره --
- ۱+۱ جناب مولوی سید عبدالوحید قاحب بی اے ال ال بی وکیل جمعراتی قررازه بهریال -
- ۱۰۱ جناب حاجی محمد اویس عاحب بی- ۱ ال ال بی جو دیشل آفیسر سیمور ریاست بهوپال -

- ۱۰۳ جناب مولوی محدد اطهر صاحب بی اے ال ال بی جو ت یشل آفیسر عدالت العالیة بهوپال -
- ۱۰۳ جناب مهتم داهب دفتر تاریخ بهوپال ریاست بهوپال -
- ۰ این ام حیات صاحب نمبر ۲ سیول لائنس بهوپال ۱۰ ۱۰ کتر سلیم الزمان صدیقی صاحب پی این آی ایور ۱۰ ویدیک یونانی طبی کالبج دهلی —
- ۱۰۷ جناب خواجه غلام السید ین صاحب ایم اے پرنسپل آدریننگ کالج مسلم یونیورستی علی گوه --
- ۱۰۸ جناب احسان الحق صاحب بیرستر ایت لاششی جم
- ۱+۹ خان بهاه رسید عین الدین صاحب اندر شکریتری گورنمنگ یو-پی نینی تال --
- +۱۱ جناب ابویتهی مولوی محمد امام فاحب نوشهروی سوهدره ضلع گجرانواله --
- ۱۱۱ جناب پروفیسر محمد حبیب صاحب بی ۱ ع (آکسی) مسلم یونیورستی نیلی چهتری علی گره -
- ۱۱۱ جناب مولوی حکیم عبد النه خان صاحب نضر پروفیسر طبیت کالیج مسلم یونیورستی علی گوه --
- ۱۱۳ جناب ۱۵ کتر مختار احمد صاحب انصاری دریا کنج نمیر ۱ دهای -
- ۱۱۳-جناب شیخ علی جواد صاحب نی اے (علیگ)

- پروفیسر مسلم یونیورستی انتر میتیت کالیج علی گولا اور فیسر مسلم یونیورستی انتر میتیت کالیج علی گولا اور الل مولوی محمد حافق صاحب ایم اور علی گولا الل الل بی پروفیسر مسلم یونیورستی علی گولا الل الل بی عدالت و کوترالی و امور علمه سرکار عالی حیار آباد دکن عدالت با بو منوهر لال صاحب بی او الل الل بی ایت و کیت غازی آباد -
- ۱۱۸- جناب مولوی یوسف الزمان فاروقی صاحب بی اے

 ال ال بی منصف فازی آباد ذلع میر آبه -
- و ۱۱ جناب مولوی حکیم شفقت علی خان صاحب قصبه آنوله محله قلعه ضلع بریلی -
- +۱۲ مستر تصلی احدل خان صاحب شروانی بارایت لا نمبر ۲ کننگ روة - اله آباد -
- ۱۲۱ جناب مولانا محمد شنیع داردی ماحب ایم ال اله دفتر اخبار اتحاد بانکی پور پذنه -
- ۱۲۲ آنریبل ۱۱کترشاه محده سلیمان صاحب چیف جستس ۱۲۲ انریبل ۱۵ کترشاه محده سلیمان صاحب چیف جستس مای کورت انداز ا
- ۱۲۳ مستر عبدالمجيد خواجة ماحب بارايت لانمبر ۱۲ المرت روة إله آباد -
- ۱۲۴- جناب فیا ۱۱ الحسن علوی صاحب انسپکتر عربی مدارس ورجسترار متحالات عربی و فارسی یوپی -

- مجستریت مناب نواب آفاعلی خان صاحب اسیشل مجستریت دریا باد اله آباد -
- ۱۲۴ جناب سید اعجاز حسین صاحب لکچرار ۱ رد و اله آباد یونیور ستّی اله آباد
- ۱۲۷ جناب سید هماد علی صاحب پروفیسر ایونگ کرسچین کالیم اله آباد -
- ۱۲۸ جناب سید ضامی علی صاحب لکجرار اردو اله آباد پونیورستی اله آباد -
- 179 سی ایرواکر اسکوائر ایم اے پرنسپل انگلو عربک کالبے دھلی -
- ۱۳ پرنسپل صاحب هند و کالیم کشمیری گیت دهلی ۱۳۱ با بو رگهونندن سرن صاحب نمبر ۲ متکاف هاوس رود دهلی -
- ۱۳۴ جناب حکیم عبد التعلیم صاحب انصاری طبی کتب خانه گیتی بازار لاهور -
- ۱۳۳ جناب منصد بشیر صاحب بیرسترایت لاکانپور ۱۳۳ جناب حافظ هدایت حسین صاحب بیرستر یت لاکانپور ۱۳۵ جناب منشی عبدالروف صاحب دیتی کلکتر مال رود کانپور -
- ۱۳۹ جناب مولوی سید انیس الدین احده صاحب بی ای ال بی وکیل بیج -
- ١٣٧ جناب مولوى حفيظ الرحدي خان صاحب مجيبي ايد يدر

- اخبار مجيب فرخ آباد -
- ۱۳۸ جناب نذیر خلیلی صاحب مدیر ما ون اخبار مجیب فرخ آباد -
- ۱۳۹ جناب مولوی شفق علی خان صاحب بی اے ال ال بی اید وکیت فتم گوه فرخ آباد -
- . ۱۲ جداب مرزا عبدالحمید صاحب میونسپل کمشنر و رئیس قریر آباد -
- ۱۳۱ جناب مولوی سید نصیرا لدین علوی صاحب ایم ۱ ال ال بی مصنف مین پوری یوپی -
- ۱۳۲ جناب مولوی سید اظهرالدین علوی صاحب ایم ال ال بی وکیل مین پوری --
- ۱۸۳ جناب مولوی سیاه ۱ صغر حسین صاحب سب ۱ نسپکتر یو - پی پولیس تهانه گهرور ضلع مین پوری -
- ۱۳۳ جناب شیخ ۱ صغر حسین صاحب آنریری ۱ سستنت کلکتر مین پوری -
- ۱۳۵ جذاب مولوی فرحت علی خان صاحب سرکل ۱ نسپکتر پولیس مین پوری -
- ۱۳۷ جناب قاضی مردان علی صاحب تحصیل دار صدر تحصیل میں پوری -
- ۱۳۷ پنت سند ر نراین مشران صاحب ایم ۱ ر اے ایس الائف ممبر و سینیر وائس پریسیت نت پبلک لائبریری فرخ آباد -

- ۱۴۹ جناب منظور احدد صاحب عثمانی بی اے متصل ۔ ۱۴۹ چھوتی مستجد توم پنجابیاں سبزی مندی دهای۔
- +10 جناب مولانا محمد سعید صاحب منیجر شعیب محمد یه هائی اسکول آگره -
- 101 جناب قاضی ظهورالحق صاحب رئیس اعظم محل جلال آباد بجنور یوپی -
- ۱۵۲ جناب قاضی مقصود علی صاحب رئیس دربار جلال آباد بجنور یوپی -
- ۱۵۳ جناب منشی سلطان عالم خان صاحب رئیس اعظم قائم گنبج ضلع ذرخ آباد -
- ۱۵۳ جلاب سید محمد سبطین صاحب ایم اے ال ال بی وکیل هائی کورت نگینه بجنور یوپی -
- 100 جناب حافظ محصد ابراهیم صاحب بی اے ال ال بی وکیل ایم ال سی نگینه بجلور یوپی -
- ١٥٩ جناب سكر ترى صاحب ايوان اشاعت گور كهپور -يو پي-
- ۱۵۷ ۔ جناب مولوی سید تراب علی صاحب افسز معاوضه اراضی ریلوے محاذی صدر دفتر نظامت تعلیمات حید رآباد دکن -
 - ١٥٨ هر ها نُنس بيكم صاحبة بهوپال -
- 109 نواب زاده سعیدالظفر خان صاحب شمله کوتهی بهو پال -
- +۱۱- جناب شعیب قریشی صاحب پرائویت سکرتری -

- هزهاینس نواب صاحب بهوپال -
- ١١١ ١١ كتر سيد عبد الرحس صاحب قيصر بدَّله بهريال -
 - ۱۹۲ جناب سيد ابر محمد صاحب مودودي بهويال -
- 14/ كرنل امير احمد صاحب مليتري سكرتري بهوپال -
- ٩١ ك جناب وزير الحمد صاحب فنائشل سكر ترى بهويال -
- باب واجد على خال صاحب پرسنل سكرترى هذهائنس نواب صاحب بهويال -
- ۱۲۷-جناب ابوالبركات صاحب عبسى يور يهلوارى شريف يتنه --
- ۱۹۷ جناب سید عبد العزیز صاحب هید استنت دسترکت بورد گیا -
- ۱۹۸ جناب رضا الحق عباسي صاحب كمبينين تردى هير 'پيرنت خير پور ۱ ستيت سرى نگر روة اجمير -
- ۱۲۹ راجه غضنفر على خال صاحب آرمى منستر تودى كورنمنت آف ايج ايج آف الوراستيت -
 - +١٧ نواب سرمهرشاه صاحب جهيلم -
- ۱۷۱ را ے بہادر کیپتیں دینا ناتھہ صاحب ھوھائنس آف اندورس وکیل وتھہ دی وایسرا ہے۔ بونڈری شملہ ایست۔
- ۱۷۲ عالی جناب نواب رضانواز جنگ بها در خیریت آباد دی حدد آباد دکن -
- ۱۷۳ جناب مولوی اشفاق احمد زاهدی صاحب پرائویت سکر تری هزهائنس نواب صاحب جاوره -

- ۱۷۸ جناب سیتهد عثمان سوبانی صاحب گریشم بادنگ اسپلیند رود بمبئی -
- ۱۷۵ جناب چرد هری خلیق الزمان صاحب بی اے اللہ ال بی ایت وکیت خیالی گنج لکھنؤ -
- ۱۷۹ جناب مولوی محمد عبد العزیز انصاری صاحب ام اے۔
 ال ال بی اید ویکت سشن جبج ریاست رام پور-
- ۱۷۷ جناب کے ان سبحان صاحب آی پی اس اسستنت سپرنتندنت پولیس نمبر ۱۳۳ ایلیت لین کلکته -
- ۱۷۸ جناب ملوک سنگهه بیدی صاحب بذریعه مسرز لدها سنگهه بیدی ایند سنز نمبر و دلهوری اسکویر کلکته ـ
- ۱۷۹ جناب ایس ام نعمان جعفری صاحب بی اے بدریعه نعمان جعفری لمیتّد نمبر ۲۲ فیرتیا بازار استریت کلکته -
- ۱۸۰ عالی جناب نواب عاهب گروای (سنترل انتیا) ۱۸۱ جناب هامد هس هاهب اسستنت ایکزیکیوتیو انجینیر حامد منزل دین دیال روق کهنژ -
- ۱۸۴ لفتلت ما حبواده انیس احمد ما حب مدراس یایونیرز - بنگلور کنتونمنگ - مدراس
- ۱۸۳ اے حامد غنی صاحب (آی آیس آر) نسبر ۱۵ کوپر روق لاهور -
- ١٨٣ جناب خواجه احمد صاحب بيرستر ايت لا- لاهور

- ۱۸۵ جناب مولوی غلام رسول مهر صاحب مالک و ایتیتر روز نامهٔ انقلاب لاهور -
- ۱۸۹ جناب مولوی عبدالمجید سالک صاحب جوائینت ۱۸۹ المور- اید یتر انقلاب المور-
- ۱۸۷ جناب رنگ راؤ صاحب منصف سلطان آباد ضلع کریم نگر-
- ۱۸۸ جناب خواجه عبدالعزیز صاحب ایدوکیت وکیل سامی کورت عزیز منزل کنته رود حیدرآباددکن سامی
- ۱۸۹ قاکتر حافظ محمد عبدالشکور صاحب ال آئی ام فنی شین اینت سرجن پوترپیت مدراس-
- ۱۹۰ جناب مولوی محمد عمر جعفری صاحب رئیس اعظم مجهای شهر ضلع جونپور یوپی --
- ۱۹۱ جناب قاکتر یوسف حسین خان صاحب پرونیسر جامعهٔ عثمانیه مانصاحب کا تالاب حیدر آباده کن-
 - 197 جناب را گهونند راؤ صاحب جذب رکيل عالم پور-
- ۱۹۳ خواجه عبد الوحيد صاحب سكريترى اسلامك ريسرج انستى تيوت - لاهور-
- عوا جناب نواب محمد كاظم على خان ما حب توييرن افسر آصف آباد -
- 190 محمد زبیر فاحب ایم اے هید ماستر مسلم یونیورستی ستی هائی اسکول علی گره -
- ۱۹۱- جناب مولوی سید احمد علی صاحب دیتی کلکتر

- پريد کانپور-
- ۱۹۷ جناب مولوی سید حسین صاحب بی اے بی تی صدر مہتم تعلیمات صوبه گلبرگه -
- ۱۹۸ جناب مولوی عارف الدین صاحب تصصیلان ار شورا پور (گلبرگة) —
- 199 جناب داکتر جعفر حسن صاحب عابد منزل ترپ بازار حدد منزل ترپ بازار حدد در آباد دکن --
- مه ۲ جناب میر دلاور علی صاحب باره دری نواب سالار جنگ بهادر حیدرآباد دکن —
- ۱۰۱ جناب نواب خواجه معین الدین علی خان بهاد ر نبیرة نواب داراب جنگ مرحرم کوچه دارب جنگ اندرون یاقوت پوره حیدرآیاد دکن --
- ۲+۲ جناب میر روشی علی خان صاحبزاده نیا بنگله تهرة لانسرز حیدر آباد دکی --
- ۳۰۳ افضل العلبا مولوی محمد عبد الحق صاحب ایم اے،
 پروفیسر عربی محمد ن کالم ۸۸ ثلنا مدلی استریت
 دا ے بیتمه مدراس --
- ۱۰۲ ۱ فقل العلما مولوی سید عبد ۱ لوهاب ساهب ایم ۱ ۱ ۱ ایل تی پرنسیل جمالیه کالم پیر مبر مدراس ـــ ۱ ایل تی پرنسیل جمالیه کالم پیر مبر مدراس ــ ۱ ۲۰۵ جناب مولوی برکت علی صاحب "شهید" تیچره
- لونر مدّل اسكول يوست آنس دَتيے وال ضلع كتجرات پنجاب --

- ۲+۷ جناب ثناء الده خان صاحب فزیکل انستر کتر عثمانیه یونیورستی کالم اسلام تیکری حیدر آباد دکن -۲+۷ جناب مرزا اکبر حسین خان صاحب بمکان مولوی نصیر الدین صاحب مددگار مال عقب دفتر صفائی دارالشفا حیدر آباد دکن --
- ۲۰۸ جناب سید عبدالمه احمد رضوی صاحب استور کیپر دفتر مهتم مزرعه افزائش نسل مویشی سرکارعالی مستقر حمایت ساگر مصله رکاب گنج نمبر مکان ۷۲۹ حمدرآباد دکن -
- ۱+۹ جناب محمد یامین زبیری صاحب بی اے ایل ایل بی (عثبائیة) وکیل ترپ بازار روبروے
 مرلید هر باغ حیدرآباد دکن -
- ۱۱۴- جناب مولوی سید محد احسن صاحب بی- اےال ال بی وکیل هائی کورت کنته روة حید رآباد دکن۱۱۴- جناب مولوی محمد فخرالدین احد صاحب بمکان مولانا
 بشیرالدین احد صاحب تحصیل دار چپل بازار
 حید رآباد دکی -
- ۱۱۴ جناب مولوی محمد ابراهیم علی خان صاحب افضل گنج

 نزد مطبع اخبار رهبر دکن روبروے یم یالی والا

 شراب مرچنت محمله افضل گنج حیدرآباد دکن
 "۲۱ جناب مولوی سید محمد تقی صاحب رام منزل خیریت آباد حیدرآباد دکن -

- ۱۱۶ جناب نند لال صاحب نند باغ آصف نگر حیدر آباد دکن- ۲۱۵ جناب قائم رضا نسیم صاحب هید مولوی چرچ مشن برکت هائی اسکول لکهنؤ --
- ۲۱۷ جناب مولوی جمیل حسین صاحب ایچ سی ایس مده گار صوبه دار میدک نام پلی استیشن رود حیدر آباد دکن --
- ۱۱۷ جناب مولوی سید صادق عباسی صاحب مین محل مین مولوی سید اعجاز حسین صاحب خیریت آباد ـ حدیدرآباد دکن --
- ۲۱۸ جناب مهتم صاحب کتب خانه آصفیه سرکارعالی عید ر آباد دکن _
- ۲۱۹ جناب مهتم صاحب کتب خانه کلیهٔ جامعهٔ عثمانیه حید رآباد دکن ــ
- ۱۲۰ جناب مولوی سید بشیرالدین صاحب بی اے
 لائبریری لتن لائبریری مسلم یونیورستی علی گود
 لائبریری لتن لائبریری صاحب هزهائنس نواب صاحب

 بهادر یالن یور --
- ۲۲۲ جناب عبد الرحس صديقي صاحب خليل منزل نبير ۲۲۷ لورسر كلر روة كلكته - "

ضهیمه نهبر (۳)

فهرست عطیات و چنده سنه ۱۹۳۳ ع نمبر اسماے گرامی سکه کندار شمار ا - جناب حاجی محمد حبیب الرحون خان نواب صدریارجنگ بهادر رئیس اعظم حبیب گنج - علی گرّه

4

(m) jież deseo

شاخیں اور کتب خانے

نام سکریتری	نم ب ر شاخ شمار
مولوى خيرالدين صاحب	۱ - شاخ انجمی ترقی اره و
و کیل	پربهنی صوبهٔ اور نگ آباد
مولوی محمد علی کریم) 字(1) - 1
صاحب وكيل	
هید ماستر صاحب کروننگ	٣ - بهار شريف ضلع پتنه -
صغرى وقف عائى اسكول	
مولوی سید شاه محمد	٣ - بزم كمال كاكو ضلع كيا -
منظورالرحدي صاحب -	
مولوى عبد الصدد صاحب -	٥-دار جيلنگ -
مولوي عندالعزيز صاحب-	9 - چ ا تگام -
بی - ا ہے انسپکتر مدارس -	
مولانا حكيم حبيب الرحس	- Klaj - V
ماحب -	

نام سکرینتری

ندبر شاخ شمار هـ کچ سدا بر مظفر بور

۸ - کچی سرا بے مظفر ،پور-۹ - بلگام --۱ - مالده --

17 - نلگنت ه حیدر آبا د دکن-۱۲ - کو ۱ تهه ضلع آره -

سُ - شَاه آباد علع كرنال -

۱۴ - گتلی فلع پرتاب گده -۱۵ - صدد ن فلع فرخ آباد -

١١ - كراچي -

١٧ - سينت جانزكاليج آگره -

١٨ - انجسي ارد و - مونگير -

19 - مسلم كلب مطفر پور -

۲۰ - ۱ سلامیه لائبریری دالتی گنج (بهار) -۲۱ - ظهرنواب پیلک لائبریری

۲۲ - انجمن اسلامیه باره -

گيا __

ایس - ایم محمود صاحب مولوی قطب الدین ما حب مولوی عبد الغلی صاحب مولوی قلام محمد عاحب سید، رصی صاحب بلگرامی مولانا محمد رفیق صاحب
انصاری -

مولوی فیدالحی ما حب -مولوی نور احدد صاحب رضوی س

فدا حسين محدد على صاحب-

مصد خلیل: لله صاحب بی - اے - (علیگ) -

آنریدل خان بها در سید احدد حسین صاحب وکیل --

محمد يرسف صاحب صديقى-

سيد ظفر نواب ماحب رئيس اعظم س

مولوى محمد اظهارالتحق

نام سكريترى

نیبر شاخ شیار

، خلع پٽله --

۲۳ - مسلم کلب را ج بتیا ضلع چمیاری

۲٬۳ مدرسهٔ ۱ سلامی مگهونی (در بهلگه) -

۲۵ - کتب خانه ۱رد و بهاکل پور

۲۹ - انجمن هدایت اسلام جمال پور -

۲۷ - ۱ نجسی اسلامیه در بهنگه-۲۸ - کتب خانه لین بازار پورنیه -

79 - چهپره --

۳۰ - ۱ نجمن ۱ سلامیه موتی هاری ...

۳۱ - سیندا موهی (مظفر پور) -

۳۳ - شاخ انجدی ترقی اردو . بیگم بازار پتنه ـ

۳۳ - عثمانیه ریدنگ روم دگلور ضلع ناندیر ...

ماحب -

مولوی غلام دستگیرها دب.

مولوى عبداللعيم صاحب -

مولوی شهامت هسین صاحب وکیل --

مولوى محمد غلى حاحب-

مولوی محمد جلیل ما هب-مولوی محمد شریف صاحب-

مولوی محمد استهیل ما حب خان بها در مولوی محمد جان صاحب —

مولوی عبدالحکیم صاحب بی - ایل -

سید محسود شیر ماحب بی اے ً- بی - ایل -

مولوى محمد حسين ما حب -

نام سكويتري

شاخ " تسيو شمار

۳۳ - باران ریاست کوقه -

٣٥ - كرته (راجيوتانه) -

٣١ - انجمي هدايت اسلام -

گلگا پور (جے پور) -

٣٧ - شا نرانجس ترقى اردوجالنه

ضلع اورنگ آباد د کن -

٣٨ - مسلم لائبريري دركاة توگزا

پير - بيکانير -

لائبريري ۳۹ - جردهپور

جود هپور –

٩٨ = انجس تعليم اسلام

اُردے پور (میوار) -

اع - مسلم انستی تیوت

اجمير -

٢٧ - مدرسة معيلية عثمانية

درگاه - اجمنیر -

٣٣ - مسلملائبريري چها ودي

نصهر آباد -

١١٠ - انجمن معين الاسلام

بياور ضلع اجمير --

سید مبشر حسین صاحب -

بابوعبدالوهاب صاحب

بابونبى بخش صاحب -

مولوى مصطفئ على صاحب عداسي وكيل -

مولوى مظفرعلى شاة صاحب-

قاكتر اختر حسيس صاحب -عرف سلم جي صدر انجس -

ما حيزاده مير نثاراحمد صاحب متنولي درگاه و معتبد مدرسه مولوى عبدا لصمد خان صاحب

شيخ محمد جمال صاحب.

نام سکریتری شاخ نسبر شمأر مس مسلم كلب چهاونى اندرد -

۱۹-۱ردو لائبریری جامع - wala . مسجد چهند وا ۱ ۲ -

۴۷ - نیاباز ارکلب -کامبتی _ (سی - پی)

٨٩ - ١ د دو لا تبريري - كول بازار - راے پور -صاحب ـ ٢٩ - مسلم لاً ريري سوسا تُدّى-

وهرم تلة - كلكته -+٥ - مسلم لائبريري بهالدار يورة - ناگبورشهر -

> 10 - أنجيس حامي إسلام صدر ناگيور -

۲ ه - اردو کتب ځانه کهند وا-

٥٣ - أردو لائيريري اكوله ، يرار ٥٢ - انتجس اخوان الصفا -برهان پور -

٥٥ - جماعت الاخيار - اتارسي (جنکشر) -

مولوى محمد اعظم خاس

ميرزا محمد استعيل بيك

محمد اسحاق ساحب -

سيد حفاظت على صاحب بی - ۱ ہے -

تاضى سيى محمد صاحب -خوايرة تقى الدين احمد صاحب '۔ نام سكريترى

ندبر شاخ شداد

منشى حبيب الرحس ماحب

٥٩ - ١ رفو لائبريري . سيوني (سی - پی) 🐪 👵

٥٧ - كتب خانة فلاح عام حاجي عبد الرحيم صاحب -نرسنگ پور -

٥٨ - داودية كتب خانه

دارالا خبار كوتوالى بازار

جېل پور

وه - مسلم کلب اومتی برج

جبل پور

- ٢ - ١ نجمي ١ لفلاح ١ ستها نوان ضلع يتله

" ۲۱ - انجس اسلامیه ساگر

سيد تقي الدين صاحب

مولوى خايم چراغ الدين صاحب

١٠٠١ - انجس اسلامية كتني

ضلع جبل پور

٩٣ - بزم ١ردو لشكر گوا ليار

۹۳ - و کتوریه جوبلی مدرسه

لائېرىرى - پور بندر -

کا ت_ھ**یا و ا** ت

40 - مدرسد شوكت الاسلام -ونتهلى (كاتهناواز)

نام سكريترى

ندبر شاخ شمار

سیتههٔ قاسم حاجی نور محصد خان صاحب ۹۹ - مسلم کتب خانه انجس بلترنگ دهورا جی کاتههاو ۱

۹۷ - انتین انستی تیوت (بی این ار)نین پور ۹۸ - ریدنگ روم ' را ے پور

99 - انجمن ضیاءالسلام کامپتی 49 - مدرسه تقویت السلام . وراول (کاتهیاوار)

٧١ - محمد في لائبريري بانتوا

۷۷ - دارالاقامه مدرسه فوتانیه عثمانیه اورنگ آباد دکن - ۷۳ - مسلم ایسوسی ایشن پهاو ۱ ری شریف (پتنه) ۷۲ - ۱ ستو ت نتس یونین ستی هائی اسکول حیدرآباددکن ۵۷ - انجمن اتحاد باهمی ستی هائی اسکول حیدرآباددکن هائی اسکول حیدرآباددکن

غلام محى الدين ماحب
بيرسترايت لا
حاجى محى الدين صاحب
سيتهم احمد بن حاجى
عيدالدجيب داحب جوهرى

متولی مدرسه -(کاتیها و ا ر) -

محمد حنيظ العه صاحب -

مستر رنگ ناتهه صاحب

انام سكريتري

شاح ئىبر شىار

تعلقه كلمنوري ضلع پربهني وكيل -

٧٧ - ١٠ ١ البطالعة عثمانية

عثمان آباد

۷۸ - کلب تعلقه شورا پور

ضلع گليرگه -

٧٩ - انجس حمايت الادب

عادل آباد -

٨٠ - جمعية دعوت و تبليغ

أسلام نمبر + ۱۲۲۱ ایست استريت يونه -

١١ - ١ نجمين هلال ١ تحاد ١ سلام

خسرو پور يتنه -

٨٢ - دار المطالعة اسلامية -

يحيى پور ـ اله أباد -

۸۳ - سرورریتنگ کلب ریاست

كوروائي سنڌرل انديا -

١٨٠ - صدر لائبريري ناگيور -

٨٥ - دارالمعلومات مودي كامپتى

٨٦ - انجس ترقى اردو منكل

تالاب يتنه -

مولوي محى الدين احمد

صالحب. -

ٹام سکریٹری

ئىبر شاخ شىار

٨٧ - جمعية اسلامية بغدادويست-

٨٨ - انجيب اسلامية هميريور -

٨٩ - ١١١١ لمطألعة علوم وقلون

جيتور ضلع پربهني -

+9 _ مسلم لائبريري مومن پوره

ناگپور -

ا 9 - مسلم لائبريري جامع مسجد

لندهور بازار كوه منصوري -

97 - انجس ترقى اردو الاجس

ا حاطة رام باغ - كراچى -

٩٣ - انجمن رفاة المسلمة بها ر

شريف ضلع يتنه -

عوو - دار المطالعة يتن ضلع

۱ورنگ آباد دکن -.

90 - أنجمن ترقى أردو سلطان

منول گيا -

94 - مسلم لائدريري نمبر ١٥٥ ویرا پلے استریت بنگلور

9۷ - ام اے وی اسکول لائپریری

ررد ولی - بار ، بنکی -

فدا على على بهائي صاحب

مواوي مصدد صالم صاهب بى - اے بى - ال -مولوى لطيف الرحمن صاحب

الطاف حسين خان صاحب 99 - دارا لمطالعة جانا مولوى متصد فخرالدين قاضى عبدالودود صاحب بيرسترايت لا-ادركيت ـ

۹۸ - انجس اسلامیه - رانچی استهانوان ضلع يتنه - صاحب ++1- انجمس ترقى اردر-بانكى پور - پتنه -1-1- انجمن اسلامية نظام آباد

ضهده نهبر (۵) ایجنسیاں

مقام	نهبر نام ایبجنسی شمار
لكهدا	١- الناظر بك ايجنسي -
يد أيون	۲ - نظامی پریس بک ایجنسی -
لا هو ر	٣-شيخ مبارك على صاحب -
), » J - 3,) =	۹-دی پنجاب پبلشنگ هوس ریلور
دهلی	o - جامعة ملية اسلامية - ٥
اعظم گڏه	٧- دارالمصنفين -
لاهور	۷ - قومی کتب خانه ریلوے روت -
حید رآباد دکی	٨ - مكتبة ابراهيمية -
ر - حيد رآباد دكن	9 - سید عبد القادر تاجر کتب چار مینا
هات حیدر آباد دکی	+ ا حیدرآباد بک قبر - چادرگ
ة پو - على گذه	١١ مسلم ايجو كيشنل كانفرنس بك
سل استریت -للدن	۱۲ - مسرس لیوزک کمپنی نمبر ۳۹ گریت و
لپۈك - جرمنى	۱۳ - اتوهرا سووتز -

نمبر نام ایجنسی مقام شماد

١٢ - منيتجر صاحب اجمل ذيلي پرنسس بلدنگ ج ج ' بسبتي هاسیتل ـــ 10 - مسرز ایم اے برادرس تاجران کتب - بهوپال ۱۹ - شیلی بک قیر -لكهلؤ اله أياد ١٧ - كتا بستا ... ١٨ - غلام دستگير صاحب تاجر كتب حيدرآباد دكر. 19 - اتوار المطابع -لكهنة لكهذؤ +۲ - بهارگو اسکول بک دیو -۲۱ - ندیر احد صاحب مالک دکن بک ایند استیشنری حيدرأباد دكن مارت عابد بلدّنگ -۲۲ - بهارگو بک ایجنسی جاندتن گنج - اله آباد على گولا ۲۳ - مسلم يونيورستي بک د يو -۲۳ - اے اے مذشی ایڈڈ کمیلی تاجران کتب دیوان چوک جونا گرہ

\$#\$----

اردو

یه انجهن کا سه ماهی رساله هے جس میں ادب اور زبان کے هر پہلو پر بعث کی جاتی هے اور محققاً انه اور تنقیدی مضامین درج هوتے هیں۔ هندوستان بهر میں یہی ایک خالص ادبی رساله هے . جو اس اهم خدمت کو خاص حیثیت سے انجام دے رها هے - اردو مطبوعات اور رسالوں پر اس کے تبصرے استیازی شان رکھتے هیں چندہ سالانه مع محصول تاک سات رویے سکة انگریزی

[آلهدروي سكة عثمانيد]

سا ئنس

انجہن ترقی آردو کا سہ ماشی رساله
جس کا مقصد یہ ھےکہ سائنس کے مسائل اور خیالات کو اردو
دانوں سیں مقبول کیا جا۔۔دنیا سیں سائنس کے متعلق جو نئی
دنئی بھٹیں یا ایجادیں اور اختراعیں ہورشی ہیں یا جو جدید
انکشافات وقتاً فوقتاً ہوتے ہیں 'ان کو کسی قدر تفصیل سے
بیان کیا جا۔ ان تہام مسائل کو حتی الامکان صات اور
سلیس زبان میں بیان کرنے کی کوشش کی جاتی ہے۔ اس سے
اردو زبان کی ترقی اور اہل وطن کے خیالات میں روشنی
اور وحمت پیدا کرنا مقصود ہے۔۔

سالانہ چندہ سات روپے سکہ انگریزی (آٹھہ روپے سکہ عثمانیہ) امید، هے که اردو زبان کے بہی خواہ اور علم کے شائق اس کی سرپرستی فرمائیں گے —

Annual Report

OF THE

Anjuman - i - Taraqqi - e - Urdu

FOR

1933

---:)[0](:----

EDITED AND ISSUED

BY

Moulvi Abdul Haq, B.A. (Alig.)

HONORARY SECRETARY

Anjuman - i - Tarraqqi - e - Urdu, Aurangabad.

--- j) [ii](:---

Printed at the "Anjoman Urdu Press"

Aurangabad, (Deccan)

1034

CIRE 1.4.

This book was taken from the Library on the date last stamped. A fine of Janna will be charged for each day the book is kept over time,